

Quickscan flora en fauna

Noordmolen 9

Ambt Delden

Quickscan flora en fauna

Noordmolen 9

Ambt Delden

Titel	Quick Scan flora en fauna, Noordmolen 9 Ambt Delden
Uitvoering	Bureau Bleijerveld
Opdrachtgever	Groenadviesbureau H.A. ten Have Spanjaardsdijk 53 7433 PW Schalkhaar
Datum	25 augustus 2025
Status	1 ^e versie

Schoterlandseweg 53
8451 KB Oudeschoot

mob 06-40559568
mbleijerveld@gmail.com

www.ruimtevooradvies.nl

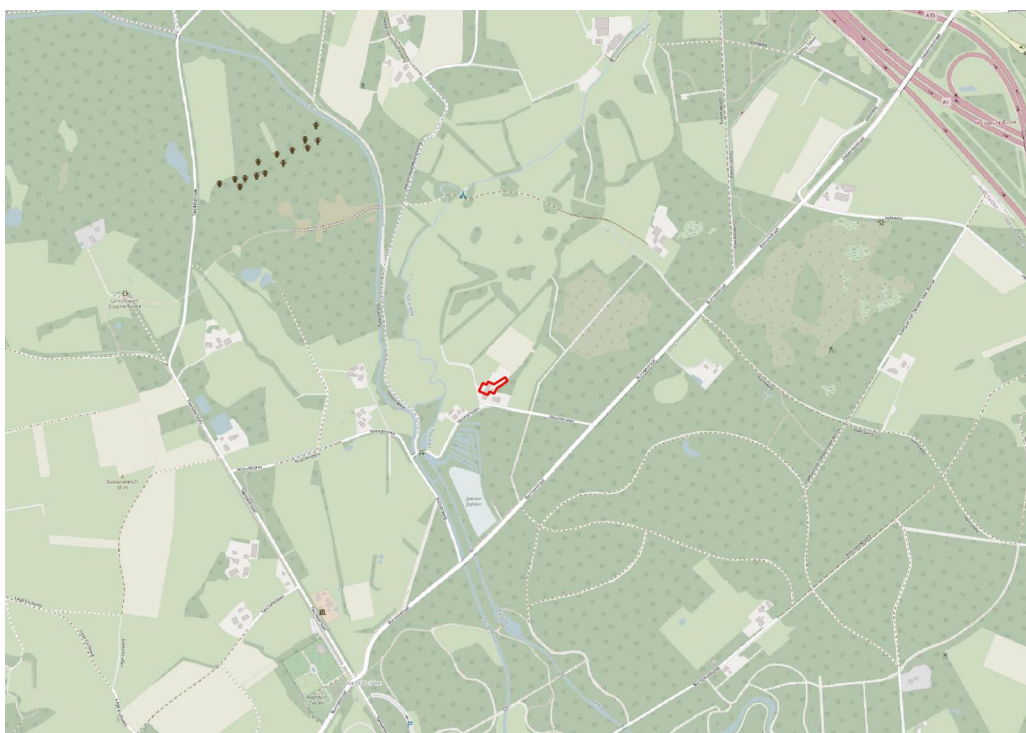
Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	3
2	Beschermde gebieden	5
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	5
2.2	Effecten	5
2.3	Effecten NNN	5
2.4	Effecten Natura 2000	5
2.5	Houtopstanden	6
3	NDDF-gegevens	7
4	Beschermde soorten	8
4.1	Planten	8
4.2	Zoogdieren	8
4.3	Vleermuizen	9
4.4	Vogels	11
4.5	Amfibieën	11
4.6	Reptielen	11
4.7	Vissen	12
4.8	Vlinders	12
4.9	Libellen	12
4.10	Ongewervelden	12
4.11	Specifieke zorgplicht	13
4.12	Samenvatting	13
5	Conclusies	14
5.1	Beschermde gebieden	14
5.2	Beschermde soorten	14
	Bronnen	15
	Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Op Noordmolen 9 in Ambt Delden (gem. Hof van Twente) bevindt zich een agrarisch erf. Het voornemen bestaat om een deel van de bedrijfsgebouwen te slopen. Het plan kan een negatief effect hebben op beschermde gebieden en soorten uit de Omgevingswet (Ow, 2024). In dit kader is een quickscan flora en fauna van de locatie uitgevoerd.

Figuur 1. Globale ligging plangebied (rood).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van de quickscan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij omgevingsplanwijzigingen en of vergunningaanvragen in het kader van de Omgevingswet. Een quickscan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied op basis van beschikbare gegevens, een terreinbezoek en ecologische kennis. De quickscan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quickscan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaardveldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten. Daarvoor zijn de gegevens van de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Op 23 augustus 2025 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.3 Plangebied

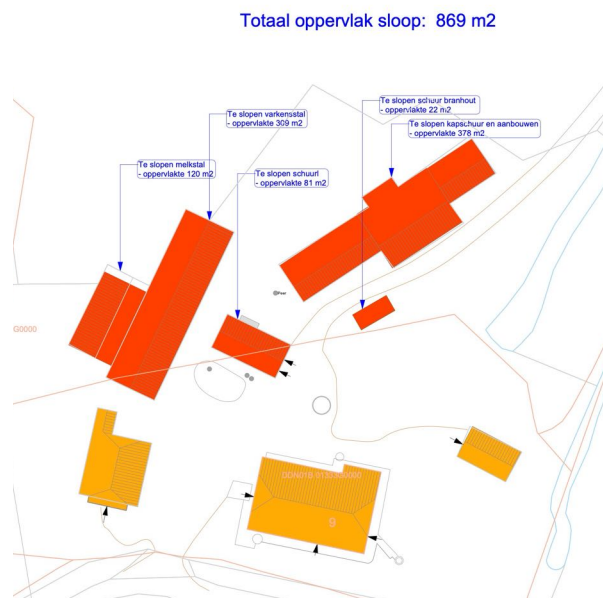
Het erf wordt gevormd door een agrarisch erf met daarop vier gebouwen. Aan de zuidkant staan de oorspronkelijke boerderij en schuur uit 1865 en 1920. Het feitelijke plangebied wordt gevormd door de bedrijfsgebouwen aan de noordzijde. Het gaat om een naoorlogse schuur en een kapschurencomplex. De varkensstallen aan de westkant zijn reeds gesloopt. De schuur in het centrum van het plangebied heeft gemetselde muren, houten topgevels en een pannendak. Het kapschurencomplex bestaat uit een open, houten constructie met een golfplaten of pannendak. De grond rond de gebouwen bestaat uit half-verharding of agrarisch grasland. Op het erf is geen oppervlaktewater aanwezig. Door het bos ten zuiden van het erf lopen de Twickelervaart en de Oelerbeek met daaraan verbonden een ijsbaan en verschillende plasjes.

Figuur 2. Luchtfoto plangebied (rood)

1.4 Ingreep

Het voornemen bestaat om de bedrijfsgebouwen te slopen. Op min of meer de locatie van het kapschurencomplex komt een schuurwoning te staan. De oorspronkelijke bebouwing aan de zuidzijde blijft behouden maar wordt niet bewoond. Voor het plan worden geen bomen gekapt.

Figuur 3. Sloopplan.

Figuur 4. Inpassingsplan.

Figuur 5. Zuidhoek schuur.

Figuur 6. Noordhoek schuur.

Figuur 7. Oostzijde kapschurencomplex.

Figuur 8. Westzijde kapschurencomplex.

Figuur 9. Binnenzijde kapschuren.

Figuur 10. Terrein ten noorden van de bebouwing.

2 Beschermde gebieden

2.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Het erf maakt geen deel uit van beschermde natuurgebieden maar grenst wel aan Natuurnetwerk Nederland en de Zone ondernemen met natuur en water buiten het NNN. In de omgeving liggen geen Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op minimaal twaalf kilometer afstand.

2.2 Effecten

Figuur 11. Ligging plangebied t.o.v. beschermde natuurgebieden.

Een effectbeoordeling van een gebied beschermd door de Omgevingsverordening is alleen aan de orde wanneer het plangebied overlapt met een beschermd gebied. Natura 2000-gebieden zijn beschermd onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Voor deze gebieden dienen ook grensoverschrijdende effecten of externe werking te worden meegewogen.

2.3 Effecten NNN

Het plangebied overlapt niet met Natuurnetwerk Nederland (NNN). Dit betekent dat directe effecten niet optreden en geen toetsing van het plan aan de kernkwaliteiten van de beschermde gebieden is vereist.

2.4 Effecten Natura 2000

Het plangebied overlapt niet met Natura 2000-gebieden. Hierdoor zijn directe effecten zoals oppervlaktevermindering niet aan de orde. Gelet op de afstand tot Natura 2000-gebieden en de ongewijzigde bestemming wonen is externe werking als gevolg van bijvoorbeeld trilling, geluid, licht en verdroging op voorhand uit te sluiten met uitzondering van stikstofdepositie. De toetsing van het plan aan het stikstofbeleid valt buiten het kader van dit onderzoek. Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting op het omgevingsplan.

2.5 Houtopstanden

De specifieke zorgplicht voor vellings- en herbeplantingsactiviteiten stelt dat activiteiten met nadelige gevolgen voor de oogmerken voor de regels (art. 11.112 Bal) voorkomen of beperkt dien te worden, ongedaan te worden gemaakt of achterwege te worden gelaten. De oogmerken hebben betrekking op de natuur- bescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. In grote lijnen beschermt de Omgevingswet bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Onder meer houtopstanden op erven of in tuinen vallen niet onder de bescherming van de Omgevingswet. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In het plangebied worden geen houtopstanden gekapt en de begroeiingen bevinden zich op een erf. De specifieke zorgplicht voor vellings- en herbeplantingsactiviteiten is daarom niet aan de orde.

Het plangebied betreft een erf en er worden geen bomen gekapt. De specifieke zorgplicht voor vellings- en herbeplantingsactiviteiten is daarom niet aan de orde.

3 NDFF-gegevens

In de databank van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn van de afgelopen vijf jaar de gegevens opgevraagd van een gebied van circa vijf kilometer (uurhok) rond de locatie.

In het plangebied zijn geen waarnemingen van bedreigde of beschermde soorten gedaan.

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de waargenomen soorten in het totale uitgevraagde gebied (regio).

Soortgroep	Soort	Status	Soortgroep	Soort	Status
Vleermuizen	Baardvleermuis	Hrl		Boomklever	Vrl
	Franjestaart	Hrl		Boomkruiper	Vrl
	Gewone dwergvleermuis	Hrl		Bosuil	Vrl
	Gewone grootoorvleermuis	Hrl		Gekraagde roodstaart	Vrl
	Ruige dwergvleermuis	Hrl		Glanskop	Vrl
	Watervleermuis	Hrl		Grauwe vliegenvanger	Vrl
Zoogdieren	Boommarter	Nat		Groene specht	Vrl
	Bunzing	Nat		Grote bonte specht	Vrl
	Eekhoorn	Nat		IJsvogel	Vrl
	Egel	Nat		Kleine bonte specht	Vrl
	Grote bosmuis	Nat		Middelste bonte specht	Vrl
	Steenmarter	Nat		Raaf	Vrl
Vogels	Wezel	Nat		Ringmus	Vrl
	122 soorten	Vrl		Spreeuw	Vrl
Jaarrond beschermd cat. 1-4	Boerenzwaluw	Vrl		Tapuit	Vrl
	Boomvalk	Vrl		Veldleeuwerik	Vrl
	Buizerd	Vrl		Wulp	Vrl
	Gierzwaluw	Vrl		Zomertortel	Vrl
	Grote gele kwikstaart	Vrl		Zwarte mees	Vrl
	Havik	Vrl		Zwarte roodstaart	Vrl
	Huismus	Vrl		Zwarte specht	Vrl
	Huiszwaluw	Vrl	Reptielen	Hazelworm	Nat
	Kerkuil	Vrl		Levendbarende hagedis	Nat
	Ooievaar	Vrl	Amfibieën	Heikikker	Hrl
	Ransuil	Vrl		Kamsalamander	Hrl
	Roek	Vrl		Poelkikker	Hrl
	Sperwer	Vrl	Vissen	-	-
	Steenuil	Vrl	Vlinders	Grote vos	Nat
	Torenvalk	Vrl		Grote weerschijnvlinder	Nat
	Wespendief	Vrl		Kleine ijsvogelvlinder	Nat
	Zeearend	Vrl		Teunisbloempijlstaart	Hrl
	Blauwe reiger	Vrl	Libellen	Gevlekte witsnuitlibel	Hrl
Jaarrond beschermd cat. 5	Bonte vliegenvanger	Vrl	Planten	Wilde ridderspoor	Nat

4 Beschermde soorten

4.1 Planten

De buitenruimte van het plangebied wordt gevormd door half-verharding, sterk betreden, ruig gazon, regulier agrarisch grasland en stikstofruigte. De vegetatie bestaat uit algemene plantensoorten zoals gestreepte witbol, klimop, gewone hennepnetel, ridderzuring, grote brandnetel, pitrus, braam en zevenblad. Er zijn geen bedreigde of beschermde plantensoorten aangetroffen.

In de regio is één beschermde plantensoort aangetroffen, te weten wilde ridderspoor. De groeiplaats bevindt zich op een sportpark in het noordoosten van het uurhok en is hoogstwaarschijnlijk niet van wilde oorsprong. Het plangebied voldoet niet aan de standplaatsfactoren van wilde ridderspoor.

Effecten

Een negatief effect op bedreigde of beschermde flora is uitgesloten.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van de mol zijn in meer of mindere mate beschermd. In het plangebied zijn geen zoogdieren of sporen waargenomen.

In het gebied zijn boommarter, bunzing, eekhoorn, egel, grote bosmuis, steenmarter en wezel waargenomen.

Boommarter

In het bosgebied ten zuiden van het erf is boommarter eenmaal waargenomen. Erven vormen geen typische habitat voor boommarter en het plan heeft geen wezenlijk effect op het gebruik van de locatie. Een negatief effect op boommarter is uitgesloten.

Bunzing

Verspreid over de regio zijn verschillende waarnemingen gedaan. Bunzing komt regelmatig voor op erven in het buitengebied. Er zijn geen sporen van gebruik aangetroffen. Het plan heeft geen wezenlijk effect op het gebruik van het erf en de locatie blijft geschikt als leefgebied voor bunzing. Een negatief effect op boommarter is uitgesloten.

Eekhoorn

In het bosgebied ten zuiden van het plangebied zijn verschillende waarnemingen van eekhoorn gedaan. Met uitzondering van de (noten)bomen is het erf niet van belang voor eekhoorn. De bomen blijven behouden. Een negatief effect op eekhoorn is uitgesloten.

Egel

Vrijwel alle waarnemingen in de regio zijn in het stedelijk gebied gedaan. Het erf is zeer open omdat dichte begroeiing afwezig is met uitzondering van wat ruigte achter de kapschuren. Hierin zijn geen egels aangetroffen. Een belang van het terrein voor egel is uit te sluiten. Het plan heeft geen wezenlijke invloed op de potentie van het terrein als leefgebied voor egel.

Grote bosmuis

Van deze soort is één waarneming gedaan in het noordwesten van het uurhok. Grote bosmuis komt voor op allerlei plaatsen met dichte begroeiingen. Op het erf komt geen struweel voor en het terrein wordt intensief gebruikt. Het voorkomen van verblijfplaatsen van grote bosmuis op het erf wordt uitgesloten.

Hermelijn/wezel

Van wezel is slechts één waarneming gedaan in het noordoosten van het uurhok. Hermelijn is niet waargenomen. Beide soorten verblijven niet op erven. Het is mogelijk dat het erf binnen het leefgebied valt maar het plan is niet van invloed op de geschiktheid van het erf als foerageergebied. Een negatief effect op hermelijn of wezel is uit te sluiten.

Steenmarter

Steenmarter is verspreid over de regio regelmatig waargenomen, met name in het stedelijk gebied. De soort komt geregeld voor op erven waar zij verblijven in besloten ruimten in gebouwen zoals de ruimte onder de pannen. Van de gebouwen is het kapschurencomplex geheel enkelwandig. Verblijfplaatsen zijn hier uit te sluiten. De dichte schuur heeft een pannendak met beschot eronder. Een goot ontbreekt en de dakrand is zeer open. De ruimte onder de pannen is vrij hoog (ca. tien cm) en was goed te inspecteren. Onder de pannen zijn geen sporen van gebruik aangetroffen zoals krassen, haren, prooiresten en smeerspooren. Ook op het erf zijn geen sporen gevonden. Op grond hiervan wordt de aanwezigheid van een verblijfplaats van steenmarters uitgesloten. Het plan is niet van invloed op het leefgebied van steenmarter.

Effecten

Een negatief effect op zoogdieren is uitgesloten.

4.3 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd in de Ow onder de Europese Habitatrichtlijn. Het leefgebied inclusief de verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd. Verblijfplaatsen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van bouwwerken.

Verblijfplaatsen

Van de gebouwen is het kapschurencomplex geheel enkelwandig. Verblijfplaatsen zijn hier op voorhand uit te sluiten. De dichte schuur heeft weliswaar een spouw maar openingen in de gevel zoals open stootvoegen ontbreken en de gehele omtrek van de gevel is aan de bovenzijde afgesloten door een muurplaat en specie. De houten topgevel is enkelwandig en achter de daklijsten bevinden zich geen besloten ruimten. De ruimte onder het dak is hoog, zeer open en goed toegankelijk voor predatoren. De ruimte is niet voldoende besloten om geschikt te zijn als verblijfplaats. Op de zolder zijn geen sporen van gebruik door vleermuizen aangetroffen.

Vlieg- en foerageerroutes

Het erf bestaat grotendeels uit gebouwen en grenst aan oud bos. Het belang van het terrein voor foerageerroutes is te verwaarlozen en het plan heeft hier geen wezenlijke invloed op. Een functie van het terrein voor vliegroutes is uit te sluiten.

Effecten

Een negatief effect op vleermuizen en het leefgebied is uitgesloten.

Figuur 12 & 13. Nauwsluitende topgevel en daklijsten (l) en de zolder (r) van de dichte schuur.

Figuur 14 & 15. Dakrand met oude nesten (l) en bovenkant spouw met afsluitende muurplaat (balk) en specie (r).

4.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd. De Ow maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd.

Broedvogels zonder jaarrond beschermde nestplaatsen

De locatie is weinig geschikt voor broedvogels omdat dichte begroeiing nauwelijks voorkomt. In de opgaande begroeiing, onder het dak van de dichte schuur en in nissen van de kapschuren kunnen algemene soorten tot broeden komen zoals witte kwikstaart, holenduif en merel.

Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Kenmerkende vogelsoorten met vaste nestplaatsen die in woningen voorkomen zijn kerkuil, steenuil en huismus.

Kerkuil/steenuil

In de kapschuren ontbreken besloten ruimten waardoor nestplaatsen hier zijn uit te sluiten. De dichte schuur is niet toegankelijk voor uilen. Op de zolder en onder de dakrand zijn geen sporen van gebruik aangetroffen.

Huisumus

Het erf ligt afgelegen, is onbewoond en grenst aan oud bos. De agrarische activiteiten zijn al langere tijd gestaakt. Voor huismus vormt dit een ongunstige situatie. Op het erf waren geen huismussen aanwezig. Onder het dak van de dichte schuur zijn twee oude nesten aangetroffen die vermoedelijk van huismus zijn. De nesten waren deels vergaan en vermoedelijk tientallen jaren oud. Verse of recente nesten zijn niet aangetroffen. De aanwezigheid van nestplaatsen van huismus wordt uitgesloten.

Effecten

Door het rooien van begroeiing en het slopen van de bebouwing tijdens het broedseizoen kunnen broedsels van vogels zonder jaarrond beschermde nestplaatsen verstoord worden.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. In de regio zijn drie strikter beschermde soorten waargenomen, te weten heikikker kamsalamander en poelkikker. Alle drie de soorten zijn in de ruimere omgeving van het plangebied waargenomen. Het bestaat uit bebouwing, bestrating en gazon terwijl oppervlaktewater en dekking ontbreken. Voor amfibieën in het algemeen vormt dit geen geschikt leefgebied.

Effecten

Een negatief effect op amfibieën is uit te sluiten.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. In de regio is het voorkomen bekend van hazelworm en levendbarende hagedis. Hazelworm wordt regelmatig waargenomen in het bosgebied ten zuiden van het erf. Levendbarende hagedis komt voor op de heiden in de omgeving. Het erf bestaat uit intensief gebruikte half-verharding en gazon. Voor beide soorten vormt dit

geen geschikt leefgebied. Een belang van het plangebied voor reptielen is uitgesloten.

Effecten

Een negatief effect op reptielen in het algemeen is uit te sluiten.

4.7 Vissen

In het plangebied komt geen oppervlaktewater voor en het plan is niet van invloed op de wetering.

Effecten

Een negatief effect op vissen in het algemeen is uitgesloten.

4.8 Vlinders

In de regio zijn vier beschermde soorten vlinders aangetroffen, te weten grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en teunisbloempijlstaart. De eerst drie genoemde soorten komen voor in het bosgebied ten zuiden van het erf. De habitat wordt gevormd door vochtige bossen of bosrijke omgevingen waarin de waardplanten voorkomen (o.a. boswilg, populier, iep en kamperfoelie). De waardplanten ontbreken in het plangebied zodat een belang van het plangebied voor deze soorten is uit te sluiten. Teunisbloempijlstaart komt voor in ruigten met teunisbloem of grote kattenstaart. Beide waardplanten ontbreken op het erf. Het voorkomen van teunisbloempijlstaart is uitgesloten.

Effecten

Een negatief effect op beschermde soorten vlinders is uitgesloten.

4.9 Libellen

In de regio gevlekte witsnuitlibel waargenomen. Deze soort komt voor in vennen of laagveenmoerassen. In en rond het plangebied ontbreken deze habitats. Hierdoor is een belang van het plangebied voor gevlekte witsnuitlibel uit te sluiten.

Effecten

Een negatief effect op beschermde soorten libellen is uitgesloten.

4.10 Ongewervelden

De overige beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan specifieke habitats. Geen van deze habitats is aanwezig in en rond het plangebied.

Effecten

Een negatief effect op beschermde soorten ongewervelden is uitgesloten.

4.11 Specifieke zorgplicht

In de wet is een specifieke zorgplicht opgenomen voor de volgende soorten:

- Vogelrichtlijn-soorten zoals genoemd in bijlage I Vrl en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vrl;
- Habitatrichtlijn-soorten als opgenomen in bijlage II, IV en V Hrl;
- dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- nationaal beschermde soorten (bijlage IX Bal).

In de Nationale Databank Flora en Fauna zijn geen waarnemingen van Rode-Lijst-soorten uit de voornoemde groepen in het plangebied gedaan. Op basis van het karakter van het plangebied zijn Rode-Lijstsoorten uit te sluiten. Maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht zijn niet vereist.

4.12 Samenvatting

In opgaande begroeiing en de gebouwen moet rekening worden gehouden met broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten. Andere beschermde soorten zijn uit te sluiten of er is geen negatief effect op te verwachten.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	NATIONAAL	HR	VR
Planten	Alle soorten	X			
Zoogdieren	Alle soorten	X			
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	X			
Vleermuizen	Foerageergebied			Verwaarloosbaar	
Vleermuizen	Vliegroutes	X			
Broedvogels	Niet jaarrond beschermd				Mogelijk
Broedvogels	Jaarrond beschermd	X			
Amfibieën	Alle soorten	X			
Reptielen	Alle soorten	X			
Vissen	Alle soorten	X			
Vlinders	Alle soorten	X			
Libellen	Alle soorten	X			
Ongewervelden	Alle soorten	X			

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Vanwege de kleine schaal van het project en de ongewijzigde bestemming wonen is een negatief effect op beschermde natuurgebieden op voorhand uit te sluiten met uitzondering van stikstofdepositie. De toetsing van het plan aan het stikstofbeleid valt echter buiten het kader van dit onderzoek.

5.2 Beschermde soorten

Broedvogels zonder jaarrond beschermde nestplaatsen (Ow-Vogelrichtlijn, Bal 11.37)

In de opgaande begroeiing en de gebouwen kunnen broedsels aanwezig zijn. Bij sloop en groenwerkzaamheden tijdens het broedseizoen kan sterfte van vogels en verstoring van broedsels optreden. Daarom dienen deze ingrepen buiten het broedseizoen plaats te vinden. De piek van het broedseizoen bestaat de periode van 15 maart tot 15 juli, maar eerdere en vooral latere broedgevallen zijn mogelijk. In de periode van 1 september tot 1 maart is de kans op broedgevallen gering.

Voor het plan is geen vergunning voor een flora- en fauna-activiteit vereist mits rekening wordt gehouden met broedvogels.

Tabel 2. Maatregelen en vervolgacties n.a.v. quick scan		
Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Alle	—
Zoogdieren	Alle	—
Vogels z. vaste verblijfplaats	Alle	Rooien en slopen buiten (1 mrt) 15 mrt-15 jull (1 sep)
Vogels met vaste verblijfplaats	Alle	—
Amfibieën	Alle	—
Reptielen	Alle	—
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

www.ndff.nl

www.overijssel.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

Omgevingswet

Algemeen

De Omgevingswet omvat de regels voor alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. De wet bundelt 26 wetten die gaan over de regels met betrekking tot onder meer infrastructuur, bouwwerken, water, lucht, bodem, milieu, cultureel erfgoed en natuur. De wet beoogt een vereenvoudiging van de regels voor de fysieke leefomgeving en een duurzame ontwikkeling en beschermen en verbeteren van het leefmilieu.

Om alle regels voor de fysieke leefomgeving op een gestructureerde manier te regelen, is er sprake van een stelsel Omgevingswet. Het stelsel Omgevingswet kent een bepaalde opbouw, die bepalend is voor waar de relevante onderdelen terug te vinden zijn met betrekking tot de verschillende onderwerpen van de fysieke leefomgeving, waaronder natuurbescherming. Het stelsel bestaat uit een algemene wettekst - de Omgevingswet zelf - dat per procesonderdeel nader is uitgewerkt in zogenaamde uitvoeringswetten (Algemene Maatregelen van Bestuur, of AMvB's) en de Omgevingsregeling.

AMvB

De inhoud van de AMvB's verschillen per AMvB. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staat de uitwerking van algemene regels voor activiteiten die rechtstreeks werken, waaronder een vergunningplicht voor zogenaamde Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten, voor zowel initiatiefnemers als overheden. In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) staat de uitwerking van algemene regels voor bouwwerken die rechtstreeks werken, eveneens voor initiatiefnemers en overheden. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat de uitwerking van normen en instructieregels voor bestuursorganen, waaronder de kaders voor vergunningverlening. In het Omgevingsbesluit (Ob) staan de spelregels voor initiatiefnemers en bestuursorganen, onder meer met betrekking tot bevoegdheden, totstandkomingsprocedures en handhabingsbepalingen. Naast de AMvB's, is er een Omgevingsregeling (Or), waarin de technische en administratieve regels staan, bijvoorbeeld de aanvraagvereisten voor een vergunning voor een Natura 2000-activiteit of Flora- en fauna-activiteit.

Gebiedsbescherming Natura 2000

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden die zijn samengesteld uit ofwel Speciale Beschermingszones (SBZ's) conform de Europese Vogelrichtlijn, ofwel SBZ's conform de Europese Habitatrichtlijn, of een combinatie van SBZ's. De oppervlakte en de kwaliteit van de habitattypen dan wel de omvang en kwaliteit van de populatie van soorten en de maatregelen om de doelstellingen te realiseren, moeten worden uitgewerkt in een beheerplan.

Zorgplicht Natura 2000

In het Bal is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationaal natuurgebieden (art. 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6, 1e lid Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. Er moet worden nagegaan of nadelige gevolgen op voor

hand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden uitgesloten. Als nadelige gevolgen niet te voorkomen zijn, dan verplicht de specifieke zorgplicht om met betrekking tot deze gevolgen passende preventieve maatregelen te nemen (art. 11.6, 2e lid onder d), of, als dit niet gaat, om passende herstelmaatregelen te treffen (art. 11.6, 2e lid onder f). Daarnaast verplicht de zorgplicht ook dat de effectiviteit van deze maatregelen worden gemonitord. De specifieke zorgplicht geldt altijd, dus voor Natura 2000-activiteiten maar ook voor activiteiten die conform een Natura 2000-beheerplan worden uitgevoerd.

Beoordeling vergunningsplicht

Er is een onderscheid tussen een 'Natura 2000-activiteit' en andere type activiteiten. Een 'Natura 2000-activiteit' is volgens de definitie van het begrip zoals uitgewerkt in de bijlage bij art. 1.1 Omgevingswet een:

'activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied'

Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (art. 5.1, lid 1 Ow), tenzij er sprake is van een 'vergunningsvrij geval' (art. 11.16 t/m 11.21 Bal). Activiteiten die nodig zijn voor het beheer van Natura 2000-gebieden (om de doelstellingen te kunnen halen) of geen significante gevolgen hebben, vallen niet onder de regels voor een Natura 2000-activiteit. Er moet dan eerst worden getoetst wat de effecten zijn van een activiteit op Natura 2000-gebieden voordat duidelijk is hoe de activiteit moet worden aangeduid. Gezien de huidige praktijk is er daarmee de noodzaak voor het uitvoeren van een voortoets die deze helderheid kan bieden. De uitslag van deze toets is van belang voor het vervolg van de behandeling van de activiteit. Is er sprake van een Natura 2000-activiteit dat niet vergunningsvrij is, dan is er een nader onderzoek nodig in de vorm van een passende beoordeling voordat een vergunning kan worden verleend. De regels waar een Passende Beoordeling aan moet voldoen staan in art. 16.53c Ow en art. 8.74b Bkl. Is er ondanks mitigatie nog steeds sprake van een significant gevolg, dan kan de vergunning voor het project worden verleend als de zogenaamde ADC-toets met succes is doorlopen (art. 8.74b, lid 2 en 3 Bkl). Met betrekking tot de bepaling van mogelijke nadelige gevolgen als gevolg van de depositie van stikstof, is er met betrekking tot de toetsing van Natura 2000-activiteiten in de wet een verplichting opgenomen tot het gebruik van Aeries Calculator (artikel 4.15 Or).

Als er uit de voortoets naar voren komt dat de activiteit geen 'Natura 2000-activiteit' is of als er sprake is van een vergunningsvrij geval, is er mogelijk nog wel sprake van een 'activiteit die nadelige (maar zeker geen significante) gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied of bijzonder nationaal natuurgebied'. Hoewel deze type activiteit niet in het stelsel Omgevingswet wordt genoemd, blijkt uit de wettekst en de toelichtingen hierop dat activiteiten op deze wijze moeten worden geïnterpreteerd: ondanks dat er geen vergunningplicht geldt, blijft de specifieke zorgplicht voor deze activiteiten van toepassing (zie hiervoor).

Vergunningsvrije gevallen

In het Bal is een aantal vergunningsvrije gevallen aangewezen waarvoor derhalve geen vergunningplicht geldt. Dit betreft onder meer:

- stikstofdepositie door tijdelijke activiteiten, zoals bouw- en sloopactiviteiten, het aanleggen, veranderen of verwijderen van een werk (art. 11.17 Bal);
- In een programma (bijv. Natura 2000-beheerplan) aangewezen Natura 2000-activiteiten die voldoen aan art. 11.21 Bal, mits het programma voldoet aan de eisen zoals aangegeven in art. 11.18, lid 2 Bal;
- In een omgevingsverordening aangewezen Natura 2000-activiteiten die voldoen aan art. 11.19 en art. 11.21 Bal;
- In een ministeriele regeling aangewezen Natura 2000-activiteiten die voldoen aan art. 11.20 en 11.21 Bal.

Gebiedsbescherming Natuurnetwerk Nederland

Aanwijzing & bescherming

De aanwijzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is geregeld in de Omgevingsverordening, conform art. 2.44 Ow. De instructieregels voor de aanwijzing, begrenzing en de reikwijdte van het NNN zijn opgenomen in artikel 7.5 en Artikel 7.6 Bkl. In de Omgevingsverordening zijn (instructie)regels gesteld voor Omgevingsplannen van gemeenten en projectbesluiten (art. 7.8, 1e lid Bkl). Deze regels zijn gesteld in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN worden vastgesteld per Omgevingsverordening door de provincie conform artikel 7.7 Bkl. In de Omgevingsverordening is daartoe een natuurbeheerplan vastgesteld waar in de regel de bestaande natuurwaarden en het ambitieniveau zijn aangegeven middels natuurbeheertypen. Het hangt echter per provincie af hoe zij de wezenlijke kenmerken en waarden hebben gedefinieerd.

Beschermingsregime

Het beschermingsregime voor het NNN is uitgewerkt in art. 7.8, lid 2 Bkl, dat een instructieregel betreft voor uitwerking van het beschermingsregime in de Omgevingsverordeningen van provincies:

“De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaat, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.”

Een vergelijkbare instructieregel voor de bescherming van het NNN is opgenomen voor projectbesluiten die door het Rijk wordt vastgesteld in art. 9.3, lid 1 Bkl.

Gebiedsbescherming bijzondere natuurgebieden en landschappen

Het Rijk kan op basis van art. 2.44, lid 2 Ow zogeheten bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De bijzondere nationale natuurgebieden kunnen worden aangewezen vooruitlopend op de aanwijzing of begrenzing als Natura 2000-gebied, bijvoorbeeld als het gaat om compensatie voor handelingen die leiden tot een significant gevolg of als het gaat om gebieden die nodig zijn om de doelstellingen van de Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn te bereiken (art. 3.63 Bkl). Daarnaast kan het Rijk ook bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen als de bescherming van het gebied nodig is voor de instandhouding of herstel van biotopen en leefgebieden van in Nederland van nature in het wild voorkomende soorten genoemd in bijlage I Vogelrichtlijn of Bijlage I, II, IV of V Habitatrichtlijn. In die gevallen bevat het aanwijzingsbesluit instandhoudingsdoelstellingen (art. 3.64 Bkl). Het ministerie van LNV heeft de taak zorg te dragen dat de maatregelen worden getroffen voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen van deze type natuurgebieden (art. 2.19, lid 5 Ow), tenzij Gedeputeerde Staten is aangewezen om deze taak uit te voeren (art. 2.18, lid 1, onder g, 2°, tweede streepje Ow). Voor de bescherming van bijzondere nationale natuurgebieden geldt, naast een mogelijke toegangsbeperking, de specifieke zorgplicht zoals genoemd in art. 11.6 Bal.

De provincies kunnen zogeheten bijzondere provinciale natuurgebieden of bijzondere provinciale landschappen aanwijzen (art. 2.44, lid 5 Ow). Niet iedere provincie hanteert dezelfde juridische bescherming. Sommige hanteren alleen een predicaat, anderen hanteren een soort ADC-criteria en daarmee juridische beschermingsregime naast NNN en Natura 2000. Kijk voor de geldende regels in de van toepassing zijnde provinciale Omgevingsverordening.

Soortbescherming

Een 'flora- en fauna-activiteit' is volgens de definitie van het begrip zoals uitgewerkt in de bijlage bij art. 1.1 Omgevingswet een:

'activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten'

Als er sprake is van een flora- en fauna-activiteit, dient er rekening te worden gehouden met de regels in art. 11.27 Bal (specifieke zorgplicht), art. 11.28 Bal (voorkomen onnodig lijden dieren) en de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal (vergunningplicht bij schadelijke handelingen, regels vergunningsvrije gevallen). Hoewel de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal alleen betrekking hebben op de bij wet beschermde soorten, gelden art. 11.27 en 11.28 ook met betrekking tot de niet-beschermde soorten.

Specifieke zorgplicht flora en fauna

In het Bal is een specifieke zorgplicht opgenomen voor onder meer alle 'flora- en fauna-activiteiten' die, zoals hiervoor aangegeven, vrijwel alle ruimtelijke activiteiten betreft (art. 11.27 Bal). Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht die in de Omgevingswet staat. Iedereen die een flora- en fauna-activiteit uitvoert, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.27, 1e lid Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. In het tweede lid onder a is er met betrekking tot de reikwijdte van de zorgplicht voor flora- en

fauna-activiteiten aangegeven dat deze plicht in ieder geval inhoudt dat onderzoek wordt verricht naar het voorkomen van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende:

- Vogelrichtlijn-soorten zoals genoemd in bijlage I Vrl en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vrl;
- Habitatrichtlijn-soorten als opgenomen in bijlage II, IV en V Hrl;
- dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- nationaal beschermde soorten (bijlage IX Bal).

Zoals ook aangegeven hiervoor met betrekking tot de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden, is de kern van de zorgplichtbepaling voor flora- en fauna-activiteiten dat als er sprake is van nadelige gevolgen op in het wild voorkomende soorten, deze, indien redelijkerwijs kan worden gevergd, moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Ook in art. 11.27, tweede lid wordt verwezen naar passende preventieve maatregelen of passende herstelmaatregelen. In art. 11.27, tweede lid onder b Bal wordt aangegeven dat er moet worden 'vastgesteld' of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten. Daarnaast zijn de overige voorwaarden in het tweede lid onder c t/m f zodanig concreet dat in deze bewoording kan worden gelezen dat er aantoonbaar aan deze voorwaarden moet worden voldaan, zeker ook met in het achterhoofd dat de specifieke zorgplichten in de Omgevingswet zowel bestuurlijk als strafrechtelijk kunnen worden gehandhaafd. Om aantoonbaar aan de voorwaarden van de specifieke zorgplicht te hebben voldaan, is het noodzakelijk dat de toetsing aan de zorgplichtbepalingen in een quickscan of nader onderzoek wordt vastgelegd.

5.3 Soortenbeschermingsregimes

In de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.4 zijn de verschillende soortenbeschermingsregimes opgenomen:

- § 11.2.2: omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn
- § 11.2.3: omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn
- § 11.2.4: omgevingsvergunning andere soorten

Onder iedere paragraaf zijn de vergunningplichtige gevallen en de vergunningsvrije gevallen aangegeven. In de Omgevingswet wordt niet meer gesproken over verbodsbepalingen waarvoor een ontheffing of vrijstelling kan worden verleend, maar over schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval. De inhoud van de schadelijke handelingen komen overeen met de verbodsbepalingen van de soortenbeschermingsregimes uit de Wet natuurbescherming, aangezien deze rechtstreeks voortkomen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en internationale Verdragen en betreffen de volgende schadelijke gevallen:

- het opzettelijk doden en vangen van soorten;
- het beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen van dieren, niet zijnde vogels;
- het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, eieren of wegnemen van nesten van vogels;
- het opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren;
- het (ver)storen van dieren volgens de beschermingsregimes soorten Vogelrichtlijn en soorten Habitatrichtlijn (geldt voor vogels niet als er geen sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de vogelsoort);
- het plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten.

De beschermde soorten staan per beschermingsregime aangegeven en betreffen alle van nature in Nederland voorkomende vogels conform art. 1 Vogelrichtlijn, dieren en planten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn, en andere soorten, genoemd in bijlage IX behorende bij art. 11.54 Bal (nationaal beschermde soorten).

5.4 Uitzonderingen vergunningen

Voor instandhoudings- en passende maatregelen in het kader van het bereiken van Natura 2000-doelstellingen geldt een uitzondering van de vergunningplicht voor schadelijke handelingen. In het Bal zijn verder een aantal vergunningsvrije gevallen aangewezen per beschermingsregime waarvoor derhalve geen vergunningplicht geldt. Hoewel er enkele verschillen zijn, betreft het onder meer de volgende gevallen:

- In een programma aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. een Natura 2000-beheerplan);
- In een omgevingsverordening aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. de door de provincie vrijgestelde soorten en handelingen);
- In een ministeriële regeling aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. de door de Minister van LNV vrijgestelde soorten en handelingen. In art. 4.31 Or zijn de flora- en fauna- activiteiten genoemd in art. 11.54 Bal aangewezen als vergunningvrij voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen of inrichting van gebieden (incl. gebruik) voor de soorten in bijlage VIIc Or);
- Flora- en fauna-activiteiten die aantoonbaar worden uitgevoerd conform een per ministeriële regeling aangewezen gedragscode (zie de huidige gedragscodes onder deze link).

5.5 Beoordelingsregels vergunning

Een vergunning kan alleen worden verleend als is voldaan aan de beoordelingsregels die staan uitgewerkt in § 8.6.2 Bkl. De beoordelingsregels verschillen per soortenbeschermingsregime (uitgewerkt in art. 8.74j t/m art. 8.74l Bkl), maar komen kort gezegd neer op de beoordeling:

- a) of er geen andere bevredigende oplossing is,
- b) de activiteit nodig is vanwege een genoemd wettelijk belang, en
- c) de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de aangevraagde soort.

5.6 Indieningsvereisten en beslistermijnen

Voor het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit gelden de indieningsvereisten die zijn opgenomen in de Or. De indieningsvereisten zijn in algemene zin uitgewerkt, waarna per beschermingsregime specifieke aanvullende indieningsvereisten kunnen gelden:

- § 7.2.8a.2 Algemeen flora- en fauna-activiteiten: modules
- § 7.2.8a.3 Flora- en fauna-activiteit: vogelrichtlijnsoorten
- § 7.2.8a.4 Flora- en fauna-activiteit: habitatrichtlijnsoorten
- § 7.2.8a.5 Flora- en fauna-activiteit: andere soorten

In § 7.2.8a.2 Or is onder meer aangegeven dat een 'natuurwaardenonderzoek' moet worden aangeleverd dat aan bepaalde eisen moet voldoen. Naast de aanlevering van details van de handelingen waaronder de omvang, kaart, planning en onderbouwing van het voldoen aan de voorwaarden aan vergunningverlening, is het van belang dat het natuurwaardenonderzoek gegevens bevat waarvan de jongste gegevens niet ouder zijn dan drie jaar, of korter als in de periode tussen het onderzoek en de aanvraag de locatie en het gebied rondom de locatie waarop de activiteit wordt verricht ingrijpend zijn gewijzigd (art. 7.197j, lid 2, onder b Or). Verder moet een 'natuurwaardenonderzoek' zijn verricht door een persoon met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring, die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van situaties, habitats en soorten (art. 7.197j, lid 2, onder a Or).

Art. 16.64 Ow bepaald dat de algemene beslistermijn voor een omgevingsvergunningsaanvraag 8 weken bedraagt (enkelvoudige aanvraag), of 12 weken (meervoudige aanvraag). De eenmalige verlengingstermijn is (ten hoogste) 6 weken. Echter, met betrekking tot de vergunningsaanvraag voor Natura 2000-activiteiten is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (UOV-procedure) van de Algemene wet bestuursrecht (afdeling 3.4 Awb) van toepassing (art. 10.24, lid 1, onder j Ob). Dan geldt een beslistermijn van 26 weken. Bij meervoudige aanvragen die ook een aanvraag voor een Natura 2000-activiteit bevat, moet rekening worden gehouden met deze beslistermijn.

5.7 Bevoegd gezag

De Minister van LNV is het bevoegd gezag om te beslissen op enkel- en meervoudige aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit van nationaal belang (art. 4.12 Ob). In art. 4.12, lid 2 Ob zijn de activiteiten van nationaal belang aangewezen. Het betreft onder meer wegen, hoofdspoorwegen, wateren en primaire waterkeringen die worden beheerd door het Rijk (o.a. Rijkswaterstaat en Prorail), militaire terreinen en militaire luchthavens, luchthavens van nationale betekenis (o.a. Schiphol), het hoofdgastransportnet, hoogspanningsverbindingen met een spanning van ten minste 220 kV, kustverdediging, het delven van delfstoffen, etc.

Voor zover de activiteiten niet zijn aangewezen als activiteiten van nationaal belang, dan is Gedeputeerde Staten van de provincie het bevoegd gezag om te beslissen op enkel- en meervoudige aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit (art. 4.6 Ob).